

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
 Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
 Pentru strălătațe pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
 Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
 și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
 Corespondențele sînt a se adresa la:
 Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
 Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fe-care publicare.

Sibiu, 30 Martie.

Țiua Pascilor! Ți de înviere!
 Toate popoarele creștine se însufleșesc întru a serba mântuirea neamului omenesc, preamărind fiecare cu al seu graiu — dat lui de Dđeu — pe Tatăl în Ceriuri: Fiul seu, carele este Iubirea, prin moarte moartea a călcat și a înviat din morți!

Oare toți aceia, câți ne ținem creștini, avem și dreptul a ne numi astfel? Departe, foarte departe! Creștinismul înseamnă iubirea, și aceasta cere, să ne ferim cu scumpătate, a necinsti sau doar' a asupri și chiar nimici firea omului, așa precum a lăsat-o Dđeu. Ce însă se ține oare mai mult de firea omului, decât graiul seu, limba sa, prin care însuși sufletul omenesc se descopere pe sine. „La început a fost cuvântul!” Grecescul *λόγος*, întrebunțat și în Evanghelie, însemnează „cuvânt” și „înțelepciune” totdeodată. Cât preț a pus înțeleptul popor grecesc din vechime pe „cuvânt”, pe limbă, și adaugem, pe a sa limbă! Și cu drept cuvânt. Limba pe care copilul o învață dela muma sa, ședându'i pe poală, limba aceea, care tuturor celor ce sînt de același neam, le dă aceleși mijloace de cugetare și — prin călele sale — aceleși sfaturi de viațuire, limba aceea, din care — mai cu samă pusă și în versuri — răsună firea sufletească deosebită a unui neam anumit, această limbă trebuie să fie cea mai scumpă comoară a unui popor. Și mare este păcatul celui ce vrea să 'ți răpească al teu „cuvânt”, supt cu laptele mumei tale.

Stăpânitorii noștri de astăzi își fac de cap. Prin desăvârșita lor lipsă de înțelepciune în ale ocăruierei au adus țara aproape la perire. Pus-au dări peste dări în spatele bietului cetățean muncitor, și cu banii storși din sudoarea lui n'au făcut cele neapărat de lipsă tuturor, ci au clădit palaturi frumoase prin Pesta, tea-

tre..., cu un cuvânt au plătit lucruri de prisos pentru neamuri, ce deocamdată duc lipsa altor mijloace de trai și parte abia sînt în stare a chivernisi pânea de toate dălele. O mulțime de cetățeni, mai nainte oameni cu stare, în ciuda muncii lor cinstite, au ajuns la sapă de lemn, chiar pe uliță, din pricina dărilor covârșitoare și sleitoare de putere. Se întâmplă, că un oraș de 70,000 suflete pierde aproape de pe fața pământului, pentru că înalta stăpânire nu s'a îngrijit de loc pentru a pune destul de timpuriu stavilă apei cotropitoare a Tisei: s'au dus milioanele scoase cu esecutorul, pentru alte scopuri mai înalte (!) pe care noi cești de jos nu le înțelegem.

Am amintit de nenorocirea dela Seghedin, fiind că ne dovedește învederat, că nu numai noi, cei de viță nemaghiară ne ridicăm glasul împotriva purtării celor dela stăpânire față cu trebuințele celor ocăruiți.

Maghiari, cetățeni de cel mai curat sânger maghiar au fost băntuiți de primejdia apei, pentru a cărei țermurire cei chemați n'au purtat grigia trebuincioasă. Maghiarii înșiși se ved jigniți de neingrigeria celor de la cărmă, căci cele mai multe foi maghiare ne vestesc pe dă ce merge și în toate chipurile, că 'și-au perdut toată nădejdea de o vindecare a rēului. Noi am atins numai în treacăt și nu fără stăpânire sufletească nenorocirea, de care suferă întreaga țeară, ne deosebind din parte-ne neam de neam.

Ca cetățeni de viță nemaghiară, ca Români însă multe ar trebui să mai adaugem la numărul necasurilor, ce ne-au asuprit și ne asupresc. Ne am plâns de nespuse ori fără de nici un folos. Dimprotivă! Se pare, că plânsetele noastre i-au îndemnat pe cei de la putere a sporî nedreptățile față cu noi, ba a merge chiar până a ne vătămă toate, câte ne sînt mai sante în lume.

Stăpânitorii noștri vreau să ne răpească și odorul limbei noastre,

și fiindcă chiar și ei, pe lângă toată mărginirea lor sufletească, nu se pot gândi la aceea, a ne răpi deadreptul limba din gură, se încearcă pe deiaturi cu o lege, despre care am vorbit de atâtea ori cu toată amărăciunea asupritului. Comisiunea dietei nu s'a mulțămît nici chiar cu o lege alcătuită astfel, precum o așternuse ministrul Trefort. Cetitorii află la alt loc legea propusă de comisie, după care între alte inspectorul scolar maghiar denumesc după bunul seu plac învățătorii nemaghiari, români, pe cari îi susținem noi nemaghiarii din munca noastră, pentruca copii noștri, nefind în stare a învăța în tinerețele lor fragede o limbă de tot străină și foarte grea pe deasupra, să nu se poată indeletnicii cu cele neîncungiuat de lipsă pentru traiul vieții din țiuă de astăzi.

Dar! numai și numai aceasta va eși din totul la urma urmelor, deși voința maghiarizării este prea învederată, încât trebuie să vatem pe ori ce om cu mintea încă întreagă încercarea, a mai vorbi de dreptate, și voința a ne ferici pe noi nemaghiarii, precum dăce și raportul comisiei cătră dieta.

Stăpânitorii noștri, așa se vede, nu se mulțămesc a ne rani în suflet, ei își mai bat și joc de noi: au avut premergători pe timpul lui Christos.

Nu desnădejduim! Nu va trece mult și — asta ne e credința neclătită — vom pute dăce, scăpați de asupririle de astăzi: Dreptatea a înviat! Iubirea a înviat! Christos a înviat!

Revista politică.

Sibiu, în 30 Martie.

Dacă analiza cerculariului turcesc din 22 Martie, n. în cauza ocupațiunei micste în Rumelia resăriteană va fi întocmai precum o aduc dărele, atunci ar fi numai o minuțioasă deosebire între primire rezervată

a proiectului de cătră Turcia și între respingerea lui indirectă. Este o politică vechie a Turciei a 'și da învoirea la vre-un proiect numai în acel moment, când proiectul nu mai este susținut de nimenea. Așa și de astădată. Turcia a fost până acum în contra ocupațiunei micste, când însă acest proiect a devenit problematic, Turcia se grăbește a spune Europei prin un cerculariu, că ea se învoește cu ocupațiunea micstă.

Presupunerea, că proiectul pentru ocupațiunea micstă nu se va realiza acum se întărește și prin o scire din Berlin, care ne spune, că guvernul rusesc face pași pentru a căștiga pe guvernul germân, ca acesta se propună puterilor signatare ale tractatului de la Berlin o prolongare de trei luni a ocupațiunei rusesci în Rumelia resăriteană. Comisariul prim al Rusiei în comisiunea rumeliană, generalul Schepeloff fū chemat la Petersburg, pentru a face oral raport țarului despre situațiunea în Rumelia resăriteană.

În România s'au scris alegerile deputaților și senatorilor nouelor adunări legiuitoare, cari au și misia specială a revida art. 7 din constituțiune. Convocarea colegiilor electorale pentru întreaga țară se va face pentru alegerea deputaților pe 3, 5, 7, și 9 Mai, ear pentru alegerea senatorilor pe 11, 12 și 15 Mai.

Țiarul „Bucuresti Hirado” vorbind de catastrofa dela Seghedin și de generositatea Românilor față cu nenorocitele victime ale acestui potop, face un apel, reprodus de întreaga presă română de dincolo de Carpați, pentru unirea Românilor cu Maghiarii. „Timpul” însoțesce acest apel cu următoarele prea nimerite reflecțiuni:

„Fără îndoială noi Românii avem destule cuvinte, ca să dorim această unire; nu o putem însă dori decât pe picior egal, și pentru aceea, ca oameni bine chibzuiți, abia o mai pu-

FOIȚA.

Aventurile

doctorului Van-der-Bader.

Din franțozesce de Evariste Carrance.
 (18. urmare.)

XIII.

Căutarea după Michelet. (urmare).

Chiar în fața unui pericol atât de serios el își urmărea propusul seu cu o tenacitate particulară învățăților.

— Ai vre-o armă la D-ta? întrabă Ellermann.

— O armă, spre ce scop?

— Ei, pentru a ne apăra.

— N'am nici o armă.

— Ei, apoi trebuie să fim cu o perfectă resignație.

Momentul este poate foarte grav, să ne aducem puțin aminte de aceia pe care doară nu îi vom mai vedé.

— Bine dăci, domnule Ellermann, adause doctorul, care nu'și perduse cumpătul de loc, o bună aducere aminte la domni Beckers și Thorley,

conlucrătorii mei dela universitatea de Leyden.

— Și de Samuel, bravul Israelit scumpul meu învățător.

— Da murmură învățătul, și de Lisbeth, această femeie escelentă, ale cărei merite și devotământ le cunosc prea bine.

— Auđind aceste cuvinte ale lui Van-der-Bader, studentul își întoarse capul și 'și ridică ochii cu espresia unui răspuns deliciu.

În acest moment s'auđiră pași grei pe scară.

— 'Mi-e frică, dăse Ellermann.

— Mie, răspuse doctorul imi vine a crede, că D-ta te-ai înșelat prietine și că ai ținut de un mișel, pe un om onest, dar nefericit.

Studentul nu avu timp să răspundă.

Ușa se deschise încet și călăuzul intră în odaie.

— Iertați, că v'am făcut să așteptați atâta, domnilor dăse el.

— Ai portretul? întrebă Van-der-Bader, în a cărui față nu se vedea nici un semn de frică.

— Iată'l, domnilor, răspuse că-

lăuzul, cu accent batjocuritor cufundându'și cu grabă mâna într'un posunar din care scoase două revolvere.

— Ticălosule! strigă Ellermann.

Banditul luă în fie-care mână câte un revolver îndreptând țevile spre profesor și elevul seu.

— Vrei să ne uciđi? dăse Van-der-Bader, cu linisce.

— Aceasta va atărna dela înțelepciunea D-voastră.

— Noi îți vom da banii ce avem murmură Ellermann, și D-ta ne vei lăsa să ieșim.

— Cred că ne vom înțelege răspuse mișelul, numai ne va trebui cam mulți, că sîntem trei.

Van-der-Bader dădu atunci cu ochii de alți doi bărbați, cu fețele selbetece cari se furisaseră în odaie.

Studentul tremura de frică.

— Scii D-ta dăse Van-der-Bader, încă tot liniscit revolverele D-tale nu'mi fac frică și că noi ne-am pute apăra?

— Hotărēți-ve iute, răspuse banditul, căci nouē ne e de grabă. Dealtcum vē svātuiesc a nu încerca o re-

sistență imposibilă, la prima mișcare voiu da foc.

— Acest om are dreptate, domnule doctor, dăse Ellermann, palid ca un mort, nu putem rezista.

Învățătul scoase din posunar cartea lui Michelet.

— Voiu da tot ce am la mine, afară de această carte, dăse el.

— Chiar cartea aceasta o voim noi, strigă banditul, care presupunea cine scie ce intrēnsa; hai de, grăbiți-vē, de nu sînteți morți! Noi sîntem trei și voi numai doi...

— Te înșeli, Poupard *Ucișășule* esclamă o voce cu accent batjocuritor; de când ai scăpat din Rochefort, tu ai uitat toate noțiunile de aritmetică; intrați domnilor.

Într'un moment odaia se umplu cu agenți de poliție.

— Ah, ticăloșie, urlă călăuzul, adecă Poupard *Ucișășul*, scape cine poate!

— Nu este cu puțință de a scăpa, vulpe vicleană continuă agentul de poliție; toate dispoșiunile noastre sînt făcute, și de astă dată nu voi scăpa din mânilor justiției.

tem spera, și nu ne pare de loc oportun, a o pune în combinațiile noastre politice.

Pe cât sunt de simpatici în relațiunile lor private Maghiari, pe atât sunt de dificili în viața politică. Înțelegerea cu densii e tot atât de anevoioasă ca și cu Turcii, și pentru aceea rău voitorilor de la noi le va fi totdeauna foarte lesne, a face peste putință această înțelegere, atât de folositoare ordinii sociale și pacificei desvoltări în orient.

Dacă Maghiarii ar fi mai puțin dificili, am pute să ne rădimăm pe densii; sciindu-i însă, nu prea putem spera în posibilitatea unei uniri ci vom căuta să ne asigurăm interesele după putință și impregiurări.

Proiect de lege,

despre introducerea limbii maghiare în instituturile pentru învățământul popular.

(După formularea comisiei pentru instrucție).

De oare-ce este necesar, ca să se ofere fie cărui cetățean mijloacele corespunzătoare pentru a își însuși limba maghiară ca limba statului se statoresc spre acest scop următoarele dispozițiuni:

§. 1. În toate preparandiile de învățatori confesionale sau altele, în cari limba de instrucție nu este cea maghiară, ea să se propună în astfel de instituturi, deja în înțelesul art. de lege XXXVIII: 1868 obiect de învățământ obligat, într'un număr de oare, ca în decursul unui întreg curs de învățământ fie-care candidat de învățatoriu să și-o poată însuși în graiu și în scris.

§. 2. După terminarea cursului seminarial de trei ani, care urmează după intrarea în vigoare a legii actuale, adică începând dela 30 Iunie 1882, nime nu poate dobândi un diplom de învățatoriu și nici nu poate fi aplicat ca învățatoriu sau ca învățatoriu auxiliariu, dacă nu și-a însușit limba maghiară în graiu și în scris astfel, ca să-o poată instrua în scoalele populare.

Aceasta calificățiune este a se dovedi prin un examen, ce se va regula prin un esmis ministerial.

În comune, unde locuiesc locuitori de limbă maghiară și nemaghiară mestecați, se pot aplica la scoale confesionale sau alte scoale populare publice începând dela anul 1883 numai astfel de indiviți ca învățatori ordinari, auxiliari sau provisorici, cari sunt în stare, a instrua limba maghiară. Însă și până la anul 1883 la ocuparea de oficii învățătorești sunt de-a se preferi acei indiviți, cari și-au însușit limba maghiară, tot așa sunt de-a se executa în mod rigoros §§. 58

— Lasă-mă să es urlă Poupard, pe când cei doi soți ai lui, păreau preschimbați în stâlpi de piatră.

— Cum? tu ai încă atâtă putere, tu ucigașul; Ah! prea prost lucru!

— Te omor ca pe un câne.

— Iară începi cu prostiile.

— Loc! țise Poupard îndreptând țevă revolverului spre pieptul agentului de poliție.

Iute ca fulgerul Ellermann lovi pe Ucigaș peste braț; arma se slobozi și glonțul lovi în plafond.

Agentul făcând un semn.

Doi oameni se aruncară asupra lui Poupard, îl desarmară îndată și îl puse în feară. Complicii sei nu făceau nici chiar o încercare să reziste.

Van-der-Bader privia surprins la această scenă particulară.

D. Ellermann se retrase, după dovada de curagiu ce o dăduse, în fundul odăiei.

Cei trei bandiți, legați și ferecați, nu cutezau nici să mai sufle.

(Va urma).

și 137 ai art. de lege XXXVIII: 1868 privitori la scoalele populare elementare comunale.

§. 4. Limba maghiară se primesece prin aceasta în toate scoalele populare publice, ori de ce fel vor fi, între obiectele de învățământ obligate.

Până ce însă nu vor sta la dispoziție în număr suficient învățatori apti pentru instrucțiunea limbii maghiare, dispoziția de mai sus a legii să poate pune în viață numai succesiv și în următorul chip:

În fie-care astfel de școală elementară populară, a cărei limbă de instrucție nu este cea maghiară, la care însă funcționează un învățatoriu apt pentru instrucțiunea ei, limba maghiară intră între obiectele de învățământ obligate deja cu anul școlastic următoriu; în acele scoale populare elementare însă, la care nu funcționează un astfel de învățatoriu ea se va instrua îndată, după ce în înțelesul §§-lor 2 și 3 se va aplica un învățatoriu apt pentru instrucțiunea în limba maghiară.

Această instrucție a limbii maghiare obligată în toate scoalele populare comunale o va regula ministrul pentru culte și instrucție prin o ordinațiune specială.

Acest statut are să fie observat cu privire la numărul oarelor de toate oficiile școlare la statorirea planului de învățământ pentru scoalele lor populare.

§. 5. Dispozițiunile legii presente se estind și asupra instituturilor cu limbă nemaghiară de instrucție, ce există sau ce se vor înființa în înțelesul §§-lor 16—22 ai articolului de lege XXXVIII: 1868.

§. 6. Esecutarea dispozițiunilor și a măsurilor transitorie cuprinse în §§. precedenți o va controla ministrul de culte și instrucție prin inspectorii de școală și prin astfel de organe numite în §. 3. al art. de lege XXVIII: 1876 despre oficiile școlare populare.

Spre acest scop;

1. în acele preparandii de învățatori, în cari limba de instrucție nu este cea maghiară — afară de vizităriile periodice ale inspectorului școlar cu privilegiul prelegerii—atât examenile anuale, cât și cele de calificățiune se vor ține în prezența inspectorului școlar și dela 30 Iunie 1882 începând atestatele de calificățiune se pot conferi candidatului numai în acel cas, dacă inspectorul școlar află desteritatea respectivului în limba maghiară de suficientă;

2. ministrul de instrucție vigează ca în planurile de învățământ asternute conform art. de lege XXVIII: 1876 (§. 5 punct 3) limba maghiară se fie primită într'o estindere corespunzătoare legii acesteia și vigează în înțelesul aceleiași legi (§. 5 punct 3. 6.) instrucțiunea;

3. în cas de neobservare a dispozițiunilor a acestei legi au se vină în aplicare §. 15 al art. de lege XXXVIII: 1868 și §. 7 al art. de lege XXVIII: 1876 (punct 3.);

4. dispozițiunile cuprinse în §. 22 al articolului de lege XXXVIII: 1868 vin a se aplica și în acel cas, când instituturile de învățământ numite în §§. precedenți ai acestei legi nu observă dispozițiunile acestei legi.

§. 5. Pre tot locul, unde este vorba în această lege de preparandii pentru învățatori, de învățatori, de candidați de învățatori, de învățatori auxiliari sau suplenți, sunt a se înțelege și preparandii pentru învățătorese, învățătorese, candidate de învățătorese, învățătorese auxiliare și suplente.

§. 8. Cu esecutarea acestei legi se însărcinează ministrul de culte și instrucție.

Mesagiul pentru disolvarea corpurilor legiuitoare din România.

Domnilor senatori!

Domnilor deputați!

Legislatura care se curmă astăzi a avut să preîntâmpine una din situațiunile cele mai grele prin care poate trece un stat. Cu toate acestea, pe lângă îndestularea trebuințelor urgente ale momentului, ea a găsit timp de a se ocupa și de interesele viitorului, de-a vota un mare număr din legile cele mai importante reclamate de progresele, ce face pe fie care și patria noastră și de necesitățile noii sale pozițiuni. Dacă, cu toată activitatea și bunăvoința a reprezentățiunii naționale, ea nu a putut realiza toate reformele așteptate dela dânsa, cauza este, fără îndoială, că impregiurările nu i au permis să sosească la expirarea termenului legal, care i-ar fi fost de ajuns pentru completarea operei sale.

Scurtând d-v., înși-vă acest termin spre a da loc fără întârziere Camerelor care au să procedă la revizuirea art. 7 din Constituțiune, ați primit, în interesul păcii europene, ca România să se confoarme, cât mai curând și întru toate, tratatului de la Berlin, și ați dovedit astfel o resumare, un curagiu și o abnegațiune care nu pot decât să ne rădice în opiniunea publică a lumii întregi.

În fața unor acte atât de convingătoare, în fața atitudinii demne, înțelepte patriotice a poporului român, sper că prejudecățile și bănuelile, ce mai există în afară, vor dispărea, că toate neîntirile, ori de unde ar veni, vor fi dejudecate și că în scurt timp, o aprețiere mai justă și mai echitabilă în privința noastră va lua locul unor prevențiuni cu totul nejustificate.

Independența României, pe care d-v., cei dintâi ați proclamat-o, și pe care națiunea a dobândit-o prin energia ei și prin vitejia armatei sale, dacă nu și-a primit încă deplina consacrațiune din partea unora din marile puteri, aceasta nu provine de cât din nesce cauze trecătoare și cu totul circumstanțiale. Am neștrămutată convințgere că, din punctul de vedere superior al intereselor generale și permanente ale Europei, țara noastră va dobândi în curând dreptate.

Atunci când peninsula Balcanică întreagă era în flacări și când perspective nouă și atrăgătoare ne puteau conduce, România a resistat la ori ce tentațiuni și s'a ferit de a fi pentru Europa o cauză de turburări și de complicațiuni. Ea n'a intrat în luptă de cât în acel moment grav, când inacțiunea ei ar fi putut să-i devie funestă și când estensiunea și dănuirea resbelului ar fi fost prejudiciabilă, nu numai ei însăși, ci chiar întregii Europe.

După resbel, atunci când ea avé dreptul de a se aștepta au la sacrificiile dure-roase ce se impun națiunilor învinse, ci la foloasele la cari au drept a pretinde acei cari se întore încununați de succes, ea a avut forța, tot în interesul păcii generale a și îneca durerea și s'a rezolvat a primi stipulațiunile tractatului dela Berlin. Ea a dovedit astfel, în modul cel mai neîndoios, că nu este un element de prisos în sistema statelor Europene, chimate a constitui nisce temelii solide pentru pacea generală. Prin urmare, o repet, Europa fi datoresce dreptate și sânt convins că ea nu va întârzi a i o da.

Domnilor senatori!

Domnilor deputați!

Am trecut, în timpul acestei legislaturi, prin impregiurări din cele mai periculoase și cu toate acestea — sânt dator a o constata cu fericire, — regimul nostru constituțional n'a încetat un singur moment de a funcționa în toată vigoarea lui. Libertatea individuală a presei, a întrunirilor și a tribunei: într'un cuvânt, toate libertățile publice s'au exercitat în deplinătatea lor, fără a fi vre odată atinse, măcar puse în îndoială. Națiunea ca și puterea esecutivă, au probat prin aceasta că credința lor în acest regim era întemeiată, și că instituțiunile liberale, de cari ne băcurăm, sânt fundamentele cele mari sigure ale unui stat,

scutul seu cel mai puternic în ori-ce circumstanță. Forte în convingerile mele întime în această privință, întărite și mai mult prin această strălucită esperință; încredințat că numai dela sincera și leala aplicare a legilor și a constituțiunii atâră liniștea și viitorul ei, Mă veți găsi totdeauna neștrămutat pe calea care ne-a dus deja la rezultate așa de satisfăcătoare, cale, pe care sânt sigur că toți Români Mă vor urma.

Deși situațiunea Orientului nu este încă asigurată și orizontele pare încă turbure în afară, deși în întru chiar avem a rezolva una din cestiunile cele mai ardeătoare, și care cu drept cuvânt, ne îngrijesece pe toți; totuși sânt convins, că putem privi viitorul, de nu fără serioase preocupări, cel puțin fără teamă. Patriotismul D-voastre va înțelege, că pentru a învinge toate aceste dificultăți, trebuie acum, ca și în trecut, să rămânem cu toții uniți în cestiunile cele mari în acele cestiuni, în cari nu este vorba de interese sau de opinii de partidă. ci de însăși siguranța statului român.

În timp de atâtea secole printre furtunile cele mai violente, cari au distrus întregul sistem al staturilor orientale și au sguiduit chiar monarhiile europene cari mai în urmă, trebuiau să devie expresiunea cea mai înaltă a civilizațiunii, poporul român, deși copleșit sub invasiuni cari păreau că au să steargă chiar urmele existenței sale a știut să reziste și să păstreze intactă naționalitatea sa, tot asemenea el va lupta de astăzi înainte, și va învinge greutățile la cari sântem sau mai putem fi espusi, dacă și în viitor vom fi inspirați de un singur simțiment: iubirea Patriei, vom fi mișcați de o singură voință: aceea de a ne consacra binelui ei.

Despre Mine, Domnilor Senatori și Domnilor Deputați, am cea mai deplină încredere în înțelepciunea și patriotismul Națiunii, și ea poate fi sigură, că în ori ce impregiurare, Mă va găsi tot deauna în fruntea ei.

Înainte de a ne despărți, am ținut a veni în persoană în mijlocul D-voastre pentru a vă mulțami încă odată pentru puternicul concurs ce ați dat întăririi edificiului național, urând, împreună cu d-voastră: să trăiască România, iubita noastră Patrie.

Conform art. 129 al Constituțiunii, Adunările Legiuitoare sânt disolvate.

CAROL.

(Urmează semnăturile ministrilor).

Din cauza s. Serbători numărul procsim va apare Joi în 5 Aprilie.

Prenumerățiune nouă

la „Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1879 cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedé în fruntea foiei.

Atragem atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Martie 1879 a și înnoi diu vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista sau a întârzi cu espedarea foiei*). Acei on. dd., cari prenumără de nou, să nu întârzie, pentru ca editura să se poată orienta cu tipariul esemplarelor.

Banii de prenumerățiune se trimit mai cu înlesnire prin asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumărăntului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espeditiune se face priu lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Varietăți.

* (Denumiri). Majestatea Sa c. r. s'a îndurat prea grațios a denumi pre marele principe Serie Alecsandrovici de Rusia colonel în regimentul de infanterie Nr. 2. La propunerea ministrului reg. ung. Majestatea Sa s'a îndurat prea grațios, a conferi inspectorului de scoale reg. ung. Moldovan Gergely titlul de consilier regesc fără tacsă.

* (Postal). Postul de magistrul pentru stațiunea postală în Piski (Simeria) este de ocupat. Salariul anual 600 fl., paușal de cancelarie 80 fl., pentru transporturi 200 fl. v. a. Cauțiune 400 fl. Doritorii de a concura la acest post au a'și adresa suplicile la direcțiunea postală în Sibiu în termen de 3 săptămâni.

* (Camera advocaților din Sibiu) publică, că Rudolf Schuster, avocat în Mediaș, fū suspendat în mod provisoric din funcțiunea de avocat, mai departe, că Eduard August Capesius, avocat în Cöholm, în urma resignațiunei sale și Wilhelm Drotleff, în urma schimbării domiciliului seu, s'au sters din lista advocaților a camerei din Sibiu.

* (Comitatul Sibiu). Adu-narea generală a acestui comitat s'a conchiemat pe 16 l. c. 9 oare în. am. în sala „Împăratul roman“ la o ședință extraordinară. Obiectele pertractărei: 1. Asternerea unei adrese către Majestatea Sa cu ocaziunea cununiei de argint; 2. Alegerea duor membri ordinari și suplenți în comisiunea pentru reclamațiuni de dare.

* (Esposițiunea taurilor și armăsărilor din comitat). Ca în toți anii așa și în acest an va avea loc esposițiunea taurilor și armăsărilor de prăsilă. Spre acest scop dl. vicecomite a denumit următoarele comisiuni: pentru cetatea Sibiu, cercurile Săliște, Cisnădie și Sibiu, de president pe dl Iosif Konert, secretariu al societăței agricole. trans. sas. de membrii pe d-nii Edgar de Müller, Eugen Brote, Lucas Gross și A. Miess; pentru cercul Sebeșului și al Mercurii și pentru cetatea Mercurea de president pe dl Moritz de Welther major ces. reg. în pensiune, de membrii pe d-nii Francisc Saitler major ces. reg. în pens. din Sassebeș, Gustav Dietrich, director de fabrică în Petrifalău, Ioan Erdt și Petru Ursu în S. Sebeș; pentru pretura Nocrichiu de president pe dl Samuil Dörr, pretor, de membrii pe d-nii Andreiu Drotleff din Hozmann, Michail Lienerth din Vurper, George Thut din Alțina și Petru Manoilă din Fofeldea. De bărbat de specialitate s'a designat dl veterinar comitatens Kreutzer. Dilele esposițiunei sânt următoarele: Nocrichiu 19 Aprilie n., Sassebeș 21 Aprilie n. taurii de prăsilă și 22 Aprilie n. armăsării de prăsilă, Sibiu 30 Aprilie taurii de prăsilă, 1 Mai armăsării de prăsilă.

Toți proprietarii de tauri și armăsări de prăsilă se înscințează despre aceasta și sânt provocați a se înfățișa cu vitele lor la terminul numit înaintea comisiunei respective, căci la din contră se va pedepsi cu pedepse de bani și vitele lor de prăsilă vor fi examinate de comisiune pe spesele proprietarilor.

* (Pentru călători). Din 15 Mai n. a. c. biletele de călătorie pe calea ferată atât pentru clasa I, cât și pentru celelalte clase vor avea prețuri foarte moderate pentru următoarele stațiuni și adevă:

1. Pentru scaldel din: Koritnyca, Schmecks, Uj-Tatra, Szliacs, Parad, Vichnye, Skleno și Elöpatok. Pentru aceste stațiuni biletele au o valoare de 45 zile, cari bilete afară de cele

pentru Elöpatok se pot întrebuița și pentru trenurile accelerate.

2. Pentru călătoriile dela Sibiu la Ocna și retur;

3. Dela Cluj până la Szamos;

4. Dela Brașov la Sibiu, dela Murș-Oșorheiu la Sighișoara, Mediaș, Ibașfalău și Brașov și retur. Biletele au valoare 5 zile.

5. Dela Cluj până la scaldă din Jegenye.

* (Pentru scoalele medie) Ministrul unguresc de culte și instrucțiune demândă prin o ordinațiune, că toți scolarii la scoalele medie sânt datori, pentru a pute dobândi o clasificare validă din religiune, a lua parte la aceea instrucțiune, ce se orânduiesce de către antistia confesională. Cine nu ia parte la aceasta și cine nu poate arăta un astfel de atestat de frecvență nu poate avansa în clasa următoare.

* (Foc). Ni se scrie din Făgăraș, că în comuna Beclean s'a întâmplat în 4 Aprilie n. noaptea un mare foc, care cu iuțală mare s'a încins și a nimicit 95 case. Astfel Becleanul, una dintre cele mai avute comune ale comitatului Făgăraș, a suferit o grea lovitură.

* (Ungerea pomilor). Este îndeobște recomandabil, a unge pomii toamna s'au primăvara cu var spre stăpîrea insectelor și muschilor. S'a obiectat însă din multe părți, că această procedere ar strica pomilor. Pentru aceea s'a aflat alt mijloc, cu care să pot unge acestia fără ca să le strice sau să li se detragă ce-va din funcțiunea lor. Acest mijloc sânt zoalele de săpun. Acolo unde spre spălarea rufelor se întrebuițază și soda, apă de săpun obicinuită este foarte de ajuns spre ungerea pomilor. Și o leșie tare de cenușă împlineste acest scop. Ungerea se face cu un spoitoriu aspru.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Petersburg, 11 Aprilie n. Precum comunică „Agence russe“, cabinetele discută propunerile Turciei, cari oferă prolongarea și estinderea plenipotențelor comisiunei internaționale în Rumelia pentru un an, car Turcia renunță deocamdată la dreptul de ocupațiune. Această combinațiune ar fi escelentă; numai unanimitatea puterilor ar fi de lipsă. Cabinntul imperial trimite reprezentanților sei în Turcia, în Rumelia și Bulgaria instrucțiuni categorice în această privință.

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Genesa evangeliilor

(Studiu biblic)

Ἐγενεῖται τὰς γράφας. Ioan 5, 39.
(6 urmare).

2. Scopul scrierei (în special) a trebuit să fie condiționat de cauza scrierei. Ea trebuia să arete că Iisus este Mesia cel profetizat și nu un „amăgitoriu“

Aceasta o putea face numai provocându-se la profetiile despre Mesia și dovedind că acele s'au împlinit în Iisus Christosul.

Singur acesta era mijlocul prin care creștinismul din Iudei s'ar fi putut scăpa de sigura perire.

3. *Evangelia* ce poartă numele după Mateiu“ corespunde acestei așteptări.

a) *Planul*, aranjarea tehnică a materialului dovedesce, că e scrisă de Iudeu, în spirit iudeic, pentru Iudei. Mai apriat ni-o dovedesce aceasta numărul 7, care predomnesce *Evangelia*.

În Israil numerii simbolici joacă un rol însemnat. Numărul 7 este nu-

mărul lui Israil. El reprezintă comunitatea Dđeirei cu reprezentantul lumii (3 e numărul Dđeirei, 4 al lumii — 3 + 4 = 7), și este tot odată numărul religiunei mosaice.¹⁶⁾

Atât întregul cât și părțile singurate din *Evangelia* poartă timbrul numărului 7. În 7 părți bine marcate se împarte *Evangelia*¹⁷⁾; 7 cuvântări mari aflăm în trênsa¹⁸⁾; 7 fericiri la început în Galilea pe munte cu o încheiere întreită¹⁹⁾ cărora le corespund 7 valuri de la sfârșitul activității lui Iisus rostite în Ierusalim²⁰⁾, ear la mijlocul *evangeliei* 7 asemănări despre regatul lui Dđeu²¹⁾. Nu numai atâta: chiar începutul *Evangeliiei* este domnit de numărul 7 Genealogia lui Iisus constă din 3 grupe de câte 7 + 7 membri²²⁾.

Întemplantarea numai n'a putut aduce cu sine această admirabilă simetrie. Planul după care e scrisă această *Evangelia* arată, că ea formează un întreg nedespărțibil, scrisă anume pentru Iudei, cari și în acest plan trebuiau să vadă un semn. Prin urmare nu poate fi o simplă adunătură ale sentenței și fapte d'ale lui Iisus în un chip așa de naiv și fără leac de tendență, după cum pretinde critica negativă.

b) *Cuprinsul* *Evangeliiei* este o apologetică κατ' ἐξοχήν. De la început până la sfârșit, ea este o apologie împunătoare a credinței creștine față de imputările și atacurile Iudeilor necreștini. Ideea fundamentală este: „*Iisus este împlinirea profetiilor*.“

Iar conclusiunea: creștinismul nu este o apostasie de la scriptură, ci în consonanță cu ea; el este perfecțiunea testamentului vechiu²³⁾, scopul la care tinde istoria lui Israil²⁴⁾.

Aceasta este tema, ca să dicem așa, pe care *Evangelistul* o desleagă descriind viața lui Iisus.

Toate celelalte *Evangeliiei* luate la olaltă nu ne prezintă atâtea împliniri de profetii, ca *Evangelia* după Mateiu. Deasa repetire a cuvintelor: „ca să se îplinească „scriptura“... ori „...ce s'a dis prin profet“... dovedesce destul de lămurit tendența *Evangelistului* față de Iudei, cari singuri aveau interese de profetii, și a căror credință în mesianitatea lui Iisus era condiționată de împlinirea profetiilor.

Cele dintâi cuvinte din *Evangelia* tradează tendința apologetică a scriitorului: Iisus este fiul lui David, fiul lui Avraam — „Carte despre faptele“²⁵⁾ lui Iisus Christos,

¹⁶⁾ Baehér. K. Ch. W. F. Symbolik des mosaischen Cultus, Heidelberg 1837, I Bd. pgg. 151, 156, 187 seqq.

¹⁷⁾ 1) 1, — 2; 2) 3, — 4, 11; 3) 4, 12, 9, 35; 4) 9, 36 — 13, 53; 5) 13, 54 — 20, 16; 6) 20, 17 — 25; 7) 26 — 28.

¹⁸⁾ 1) 5 — 7; 2) 10, 5 — 42; 3) 13, 4 — 52; 4) 18; 5) 21, 23 — 22, 14; 6) 23; 7) 24 — 25.

¹⁹⁾ 5, 2 — 9, 10 — 12.

²⁰⁾ 23, 14 — 29 seqq.

²¹⁾ 13, 4 — 44 seqq.

²²⁾ 1. 2 — 16.

²³⁾ Mat. 5, 17.

²⁴⁾ 1, 17 veđi și nota de mai jos Nr. 27.

²⁵⁾ Atât *Vulgata* cât și *Luther* au înțeles rău termenul βίβλος γενέσεως. *Vulgata* are „liber generationis“, *Luther* a tradus cu „das Buch von der Geburt.“ Conform cu aceste e versiunea rom. de Șaguna „cartea neamului“ ear cea de București din 1688 „cartea nașterei.“ Terminul γενέσεως nu se referă doară numai la cele 15 versuri (1, 2—16), sau doară la cap. I, ci la întreaga *Evangelia*. Precum I *Mateiu* Γένεσις e titula cărței; așa și I *Mateiu* βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ... este titula *Evangeliiei*, care la *Marcu* 1, 1. este Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ υἱοῦ θεοῦ. Γενέσθαι în samnă a deveni, a se întâmpla, a se face, și de aci a se nasce. De aci γενέσις: întâmplare, istorie, faptă; facere ca colectiv al faptelor, viață [τροχός τῆς γενέσεως — roata firei, vieței, cursul vieței, *Luther*: Wandel (Iacob 3, 6)] și numai în sens figurat nascere, ear

fiului lui David, fiului lui Avraam“ (1, 1.) Iar Vas. 17 confirmă cele dișe în Vrs I recapitulând cele din Vrs 2 — 16.

În Vrs. 1. *Evangelistul* numesce pe Iisus fiul lui Avraam. În Vrs. 17 constată că de la Avraam până la David, de la David, până la robia babilonică și dela aceasta până la Iisus sânt câte 14 (7 + 7) veacuri (neamuri γενεαί)

În Vrs 1. apare Iisus ca acela, întru carele s'au împlinit promisiunile date lui Avraam și lui David, în Vrs. 17 se arată timpul venirei sale ca πλήρωμα τοῦ χρόνου (plinirea timpului) pentru împlinirea acestor promisiuni în persoana lui Iisus-Christos.

Începutul istoriei lui Israil este Avraam, David culminațiunea ei. Așa dar: istoria a cărui început este Avraam, a cărei mărire trecută este regatul lui David, și-a ajuns ținta în Iisus Christos. Iisus Christos este dar scopul istoriei lui Israil.

Aceasta o arată *Evangelistul* și prin genealogia lui Iisus din Vs. 2—16, pentru că prin catalogul spus nu intenționează să ne deo genealogie strictă. Dovadă este atât măestria aranjării, cât mai virtos divergența dintre acesta și Luca²⁶⁾. *Evangelistul* în genealogia lui Iisus cuprinde o învățătură. Istoria lui Israil, ne spune Mateiu, curge în trei perioade mari: de la Avraam până la David, dela David până la sclăvia babilonică și dela sclăvia babilonică până la Iisus.

Intre Avraam și Iisus stă David, ca centru istoric — atât timp este între David și Avraam cât este între David și Iisus.

Dar între David și Iisus este sclăvia. De la sclăvia babilonică până la Iisus este togmai atât timp, cât este dela David până la sclăvie.²⁷⁾

neam n'are loc. Cartea I Moise se numesce Γένεσις, și nimeni nu 'i-a trecut prin minte să o traducă cu nascere, neam, generatio, sau Geburt, ci facere sau cartea facerii, subînțelegându-se βίβλος. Aci (Mat. 1, 1) încă nu e vorba de alt ceva de cât de facere, de aceea ce a făcut Iisus, de faptele lui. Și precum prima carte din Test. vechiu se numesce Γένεσις subînțelegându-se τοῦ θεοῦ cu referință la lume, sau adăugând cuvântul βίβλος-γενέσεως τοῦ θεοῦ: astfel este și titula cărței prime din Test. nou βιβλ. γέν. Ἰησοῦ Χρ. sau lăsând afară βίβλος-γένεσις Ἰησοῦ Χρ.

De altmintea însuși *Evangelistul* prin nearticularea cuvintelor βίβλος și γενέσις ne arată că a) aceste cuvinte se refer la întreaga carte; b) că nu intenționează să scrie tot din viața lui Iisus, ci numai unele momente, cari corespund scopului seu didactic, că prin urmare nu este cartea facerii (cu atât mai puțin: aceasta este. Dies ist das Buch. Luth.) sau a faptelor (ἡ βίβλος τῆς γενέσεως) și carte despre faptele...²⁶⁾ Pre când la Mat. pretinsul arbore genealogic constă din 42 membri, la Luca (3, 23—34) din 54 membri, consonând în genealogie numai până la David. Mat. trage arborele genealogic din Solomon, Luca din Natan (ambii fii ai lui David), și de aci până la Iosif nu se unesc.

²⁷⁾ Mateiu precum se vede a aflat în Test. vechiu (Rut 4, 18—22. comp. I Paralip. 1. 34. 2, 1. 3—5. 9—15 între Avraam și David 14 membri. În acest număr simbolic (7+7 veđi mai sus a) Nota 16 și Hofmann, Weissagung und Erfüllung, Nördlingen 1844. Tom. II pg. 203). *Evangelistul* a aflat o profetie pentru această perioadă. El a veđut adevă în această perioadă legătura dintre Dumneđeire și lume. Și fiind că de o parte dela Avraam până la David este diametral luat tot atât timp, cât este de la David până la Iisus, ear de alta, viața omenească — luat calculul mediu — de la David în coace este numai jumătate așa de lungă ca de la David până la Avraam: urmează de sine, că pentru perioada a doua să fie de două ori atâtea veacuri de om, neamuri (γενεαί), ca în perioada primă. Spre a determina calculul mediu al unei vieți omenești, veac (γενεά — doroht) dintre Avraam și David, se vede că Mateiu 'și-a luat de îndreptariu viața lui Moise, carele și după timp este în mijloc între cei doi. Etatea în carea muri Moise chiar așa întrece pe a lui David, pre cum este întrecută de a lui Avraam. —

Bibliografie.

Popu Georgiu *Indreptariu practic* in tote afacerile finantiile, compus pre bas'a legiloru si ordinatiuniloru finantiile, ce suntu in vigore. Brosiur'a I. Blasiu, 1879. Pri-mele 4 brosiure 1 fl.

Pacu N. Ms., *Manual de explicarea invetaturilor moralo-evangelice*. Carte apro-bata de sfantul Sinod al Bisericii autoche-fale ortodoxe Romane. Galați 1879. Prețul unui esemplar 3 lei noi.

Dioscoride și Luciu Apuleiu (botanica Daco-Getica), de Alecsandru Papadopol-Calimah Bucuresti 1879.

Căleuza Bucurescilor, cuprinde toate stradele aședate după alfabet toate autorită-țile administrative, judiciare și militare, toate instituțiile publice și private, bisericile și cimiterele, toate societățile și stabilimentele toate hotelurile etc. a eșit de sub tipar și se află de vânzare la librăria d-lui Graeve, piața Teatrului, și la tutungeria din piața Episcopiei, bine broșată și atât de necesară tuturor.

Această Căleuză s'a compus la ini-țiativa prefecturei poliției, pentru servițiul seu, și s'a lucrat cu mare îngrijire, luându-se de basă cea din urmă lucrare statistică a primăriei capitale.

Format de posunar. Prețul 1 leu nou.

Convorbiri literare. Anul XII — Nr. 12 — 1 Martie 1879.

Sumariu: *Gura Satului*, novelă de I. Slavici — *Lăpușneanu-Vodă*, tragedie în cinci acte de S. Bodnărescu (sfârșit). — *Ad Telephum; An Venerem*, (după Hurajiu) poezii de D. C. Olănescu. — *De inconstanția; Ad Lesbiam*, (Catul Carmina) poezii de D. C. Olănescu. — Bibliografie. — Corespondență. — Anunciuri.

Cu acest fascicul se încheie anul. Prenumărățiunile pe anul viitoriu sunt a se adresa la redacțiune în Iași. Abonamentele se fac numai pe anul întreg. Prețul pentru Austria 6 (șese) florini v. a.

Dacă în timpuri, în cari viața omenească se urcă la 150 ani și mai bine, se compută la un veac de om (vevêd) 100 de ani, — în timpuri în cari ea durează 100 ani și mai bine se va socoti în 80; ear în acele timpuri, în cari viața omului e cam 60 și mai bine, se va pute pune la 40 de ani. Numarul din urmă i se îmbiie lui Mateiu din viața regilor lui Iuda, din cari Rehabeam muri în etate de 58 de ani, Iosafat în etate de 60 și Usia în etate de 68 ani. Dacă așa dară, după cum dovedesce istoria, perioada de la Avraam până la David este togma așa de lungă ca cea de la David până la Iisus. — Mateiu a calculat bine, punând în aceasta de două ori atâtea veacuri de om (vevêd) ca în cealaltă, și adevă în cea dintâiu de 14 ori 80 ear în cea pe a doua de 28 ori 40 ani.

Calculând ambele epoce cu numeri, a-jungem la același rezultat.

Epoca I.

Dela nascerea lui Avraam până la mergerea lui Israil în Egipt	290 ani
de aci până la eșirea din Egipt mai departe până la nascerea lui David	430 "
David	406 "
Așa dară dela nascerea lui Avraam până la a lui David	1126 ani
ear dela peregrinajul lui Avraam în Chanaan până la moartea lui David	1121 "
Epoca II-a cuprinde:	
Domnirea lui David	70 ani
" " Solomon	40 "
dela moartea lui Solomon până la ruinarea Ierusalimului	380 "
dela ruinarea până la edificarea cetății	70 "
la olaltă:	560 ani

Tot cam atât timp este și între reîmpopularea și pășirea în public a lui Iisus. (Reîmpopularea Iudeei începe cu 536, pășirea în public a lui Iisus la an. 30; prin urmare de la reîntorcerea din Esil până la activitatea lui Iisus 506 ani). Prin urmare în întreg David și Avraam avem 1126 ani și între David și Iisus asemenea 1126 ani (veđi și Hoffmann, op. cit. pag. 40 seq).

Bursa de Viena

din 9 Aprilie n. 1879.

Acțiuni de bancă	810 —
Acțiuni de credit	246 25
London	117 45
Argint	—
Galbin	5 54
Napoleon d'aur (poli)	9 33

Economic.

Rapoartele oficiale despre starea sēmēnăturilor.

(Din 15 Martie — 5 Aprilie n.)

Sēmēnăturile de toamnă promit în toată țara noastră în deobște o recoltă bună, deși ploile de toamnă și nefavorabilul timp de primăvară în locurile mai aședate au cășunat pagube considerabile (6—10%) cu deosebire între sēcări, cari au trebuit să se semene în multe locuri a doua oară. Sēmēnăturile de primăvară mai peste tot locul încă nu sunt bāgate în pāmēnt și numai o parte mică din ele s'a petrecut până acuma. Lucrurile de primăvară de altmintrelea acuma încep în marele. În comitatele singuraticale ale regatului nostru detaiurile sunt următoarele:

In comitatul Albei inferioare.

a) Cercul Blajului. Earna pentru sēmēnăturile de toamnă a fost favorabilă. Recolta acestui an ne îndreptătesce la o nădejde bună. Grânele și toate spicoasele sunt favorate de timp și cresc foarte frumos.

b) Cercul Uioarei. Sēmēnăturile de toamnă cresc frumos afară de sēcări, cari au suferit în parte prin vânturile reci ale lunei lui Martie. Din 24 Martie însă au început nesce ploi calde, cari vor influința favorabil asupra lor.

c) Cercul Sângătinului. Sēmēnăturile de toamnă au pătimit prin ploile din Martie. La locurile mai deloase însă, pe unde s'a strēcurat apa, ele sunt frumoase. Sēmēnăturile de primăvară s'au putut bāga în pāmēnt prin Martie numai în restimp de vre-o două săptămāni, pentru aceea ovēsul, grāul de primăvară, orzul și celelalte încă nu sunt sēmēnate.

d) Cercul Roșiei. Între produsele economice de pe aici fiind fēnul articol de căpetenie nu s'au început arăturile pentru grāne, ovese, mălaie, cānepi și crumpene.

e) Cercul Abrudului. Articulul de căpetenie este fēnul.

În anul trecut s'au fost sēmēnat grāu de primăvară la 23 jugere, în acest an pe 38.

Cu sēmēnatul mălaiului s'a făcut începutul numai de la anul 1850 încoace.

Comitatul Aradului.

Rapița se arată bună. Sēmēnăturile de toamnă, cu deosebire grānele n'au ernat prea bine din pricina timpului continuu ploios și a ernei fără zăpadă. Dēnsele au pătimit mult la locurile innecate atât pe malul drept al fluviului Crișul alb, cât și pe malul stāng al fluviului Crișul negru și s'au stricat în mare parte. Un timp de primăvară favorabil ar efeptu o recoltă mijlocie. Sēmēnatul de primăvară acuma a început și se află în cursul seu.

Cam în starea arētată de până aici se află atât sēmēnăturile de toamnă cât și cele de primăvară și în toate comitatele din Ungaria.

Lucrurile de primăvară înaintează foarte tare, ba în unele comitate mai călduroase, precum sunt cele din Ungaria de sud sunt mai isprăvite.

Nr. 82.

3—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia de clasa a III-a Șiasa, protopresbiteratul Lupșei, prin aceasta se escrie concurs cu terminul până în 21 Aprilie 1879 v.

Emolumentele sânt:

a) folosirea cimiteriului;

b) dela 200 case câte o ți de lucru sau 20 cr. în bani, și

c) venitele stolare regulate prin sinodul parochial, cari toate compute-tate în bani dau un venit anual de

400 fl. 60 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa această sta-țiune au ași așterne petițiunile lor in-struite în sensul statutului organic și a dispozițiunilor provisorie din anul 1873 la subsemnatul până la termi-nul indicat.

Ofenbaia, în 12 Martie 1879. Oficiul ppresbiteral gr. or. al Lupșei. În conțelegere cu comitetul parochial.

I. Danciu, m. p., adm. ppopesc.

Nr. 42.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parochiei va-cante Branișca, în protopresbiteratul Iliei murășane, în urma ordinațiunei consistoriale de dto 18 Iuliu, 1878, Nr. 1320. B. prin aceasta se publică concurs a doua oară cu termin până în 21 Aprilie a. c.

Emolumentele sânt:

a) casă de locuit dimpreună cu curte și grădină;

b) două pāmēnturi arătoare de 4. jugere cu venit anual de 50 fl. v. a.

c) dela 114 numere câte o fear-delă cucuruz sfărmit;

d) câte o ți de lucru, fie-care număr parte cu pāmēntul parte cu vi-tele;

e) venitele stolare îndatinat: cari toate computeate în bani fac suma de 481 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa această pa-rochie au ași așterne concursele lor instruite conform prescrierilor statu-tului organic și a dispozițiunilor si-nodale din 1873 până la terminul indicat subsemnatul i oficiu proto-presbiteral.

Gurasada, 15 Martie 1879.

Alecsiu Olariu, m. p., adm. protopopesc.

Nr. 62.

3—3

CONCURS.

Pentru vacanta parochie de clasa a III. Spanlaca, în tractul protopr. gr. or. Murășului se escrie concurs cu terminul până la 21 Aprilie v. 1879.

Emolumentele sânt:

1. Casă parochială cu grădină de legume în mărime 342□, și gră-dină de pomi în mărime de 1 ju-ger 20□°;

2. Usufructul cimiteriului care conține 1300 □°, loc de coasă;

3. Porțiune canonică stătătoare 2 jugere □°, din care 1 jug. 650 □° e agru, celalalt e tēnaș;

4. Dela fie-care familie (84 fa-milii) câte o ferdelă de cucuruz sfăr-mit (mēsura veche) și câte o ți de lucru cu palma;

5. Stola usuată în comună. Din cucuruz, țiile de lucru și stolă terțialitatea compete cantorului.

Se sperează, că prin comasați-nea și segregatiunea locurilor din hotarul respectiv puse în lucrare de mai mulți ani și încă în present a-

flătoare în curgere, — se va mai im-bunătăți porțiunea canonică, cu că-te-va jugere de pāmēnt (cu partea legală competentă din teritoriul co-mun).

Concurenții au ași adresa concu-rsele instruite conform „statutului org-” și dispozițiunilor sinodale din a. 1873. la subscrisul p. u. Māros-Ujvár) până la terminul indicat.

Sāntbenedic, în 20 Martie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial. Artemiu Crișan, m. p. adm. ppopesc.

Nr. 49.

3—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia de clasa a III-a din Streiu-Săcel cu filia Crișeni, în protopresbiteratul Hașagului, — se deschide prin aceasta concurs cu terminul până la 21 Aprilie.

Emolumentele sânt:

I. Dela parochia Streiu-Săcel: a) porțiune canonică = loc arătoriu 8 jugere;

b) dela fiesce-care fum de casă (60 fumuri) câte una ferdelă cucuruz nesfărmat, și câte una ți de lucru (clacă);

c) stolele îndatinat.

II. Dela filia Crișeni:

d) porțiune canonică — loc ar-ătoriu 10 jugere;

e) dela fiesce-care fum de casă (30 fumuri) câte una ferdelă cucuruz nesfărmat;

f) stolele îndatinat.

Doritorii de a ocupa această sta-țiune, au ași adresa concursele lor bine instruite în sensul „statutului organic” și a dispozițiunilor sinodale din an. 1873 la subscrisul, până la ter-minul sus memorat.

Hașag, la 8 Martie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Raț, m. p., protopop.

Nr. 67.

2—3

EDICT.

Maria Cuileiu (Todica) din Haș-faleu, carea de 7 ani în mai multe rēnduri a părăsit pre legiuitul ei bār-bat, Petru Ban din Felția cu doi prunci minorenii pripegind prin Brașov și alte cetăți din țară, eară acum din 1 la-nuarie 1878 pribegește prin țara Bār-sei și Treiscaune fără a se pute sci cu siguritate locul petrecerei ei, se citează, ca în terminul de un an și o ți dela datul de față să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimo-nial seu ea seu plenipotentiatul ei, căci la din contră și în absența ei se va pertracta și decide procesul in-tentat asupra-i.

Paloș 12 Martie, 1879.

Forul matrimonial gr. or. al trac-tului protopresbiteral al Paloșului.

Teofil Geaja m. p. adm. prot.

Prafurile musante lacsative din Elöpatak

conțin compozițiunile chemice solutive ale apelor minerale renumite din Elöpatak.

Un efect eminent au aceste prafuri la catar de stomach, spasmi de stomach, îngroșarea ferei, petri în feară și gălbinare, la respirarea grea și baterea de inimă, gazuri în testine, boala apei, hemoroide, la afecțiuni cataralice ale rerunchilor, a beșice și canalului de urină, în contra formării de nēsip, la catar cronice și sângelui cătră cap și cătră piept.

Aceste prafuri întrec în efect atât sarea seumpă de Karlsbad, cât și prafurile lui Seidlitz.

Prețul unei scātuice ce cuprinde 12 dose cu îndreptariul spre folosire cu tot 80 cr.

Depositul general: În Brașov la apotecariul Szava; în Sibiu la F. A. Reissenberger, comerciant.

[13] 1—12